

რედაქცია

გოლოვინის პრინციპს თვ. ივ. მუხრანსკის ხს. ლეპსი კლუბის ქვემოთ.

სელის-მოწერა

მოდერნიზაციაში „დროების“ რედაქციამ, ქუთაისში, ჭიჭინაძის ქუჩის მაღაზიაში, გარეშე მცხოვრებთა ადრესი ВЪ Тифлисъ, въ редакцію „Дрoзба“.

„დროების“ ფასი:

ერთი წელი... 9 მან. სამი თვის... 3 მან. ხუთი თვის... 5 მან. ერთი თვის... 1 მან.

დროება

გამოდის ყოველ-დღე ორგაბათს ბარდა

ფასი განსაზღვრისა

დროების ასოებით, ასოზე ერთი... დროების ასოებით, ასოზე ერთი... დროების ასოებით, ასოზე ერთი...

ამა 1883 წელს ყოველ-დღიური გაზეთი

„დროება“

გამოვა იმავე პრინციპითა და წესით, როგორც აქამდე გამომდიოდა.

რედაქციას იმედი აქვს, რომ სოციალურ თანამშრომლებისა და სხვა დონისძიების შემდეგ, ამა წლიდან გააუმჯობესოს თავისი გაზეთი და ისეთი ცვლილება შემოიღოს იმის გამოცემაში, რომლისთვისაც მკითხველნი კმაყოფილნი დასჩებნან.

სელის-მოწერა მიიღება:

თფილისში: „დროების“ რედაქციის კანტონში, გალანის პრინციპს, თ. ივ. მუხრანსკის სახლებში, კლუბის ქვემოთ.

ქუთაისში: — ჭიჭინაძის ქუჩის მაღაზიაში, ბუღვართან.

ბათუმში: — ლევ. მჭედლიძისთან, საკუთარს სახლში.

ქაჯაქს გარეშე მცხოვრებთა ამ ადრესით უნდა დაიბარონ გაზეთი: ВЪ Тифлисъ ВЪ редакцію „Дрoзба“.

ფასი სელის-მოწერისა:

ერთი წელი: . . . . . 9 მან. სამი თვის . . . . . 3 მან. ხანგრძლის წელი . . . . . 5 ,, ერთი თვის . . . . . 1 ,,

სხვა ვადით სელის-მოწერა არ შეიძლება. სვედრი ფული სელის-მოწერაში გაზეთის დაბრუნებისათვის უნდა გამოგზავნოს რედაქციაში. ვითხოვთ აგრეთვე, რომ თავის სასული და გვარს დასაცავს და ადგილი გასწავლით დასწავროს.

რედაქტორი სერ. მუსხი.

გამომცემელი სტ. მელიქიშვილი.

ახანგრძლის რიცხვში არწრუნის თეატრი.

მთავართს, 26 იანვარს

ბენეფიცი

პ. გ. საზაროვისა

ქართული დრამატული დასისაგან წარმოდგენილი იქნება

I

პირველად

ახალი პიესა გ. ნ. სუნდუგანისა და ქცეული ოჯახი

კომედ. 3 მოქ. სომხური დამატარებ.

II

ვეჯლისი

იტალიელი მომღერლებით

ოპერეტა 1 მოქმ. მუხ. მჭედნი ბანისა. დასაწყისი 8 საათზე.

„დროების“ ფელტონი, 25 იანვარი.

ნაფუხისარის მოგონება *)

V

ბათენდა დილა და სტეფანთან ერთად მოისმა მწყემსების ერთმანერთის ძახილი. ცხვარი ბინიდან აიშალა და გაუდგა გზას. მერ მოვასწართ ჩასვლა სოფ. ბალთას, სადაც უასტაეში შეგვაყენეს და გზის ხარჯის*) თხოვნა დაგვიწყეს.

ჩვენ ეს ხარჯი უსამართლოდ გვეჩვენება, რადგანაც გზა-გზა არ გვივლია

*) ის. „დროება“ № 15.

*) გზის ხარჯი ცხვარსედა იმის და შესხვით, თუ რომელი სევის სოფელიდან მოდის, 12 კაპიკადგან 18 კაპიკამდე არის დადებული.

ტელეგრაფი

(ს. ნ. რედაქციის ტელეგრაფის სააგენტოსი)

სამსჯელ-გარეთიდან

22 იანვარს

პარიში. სერბიასა და რუმინიასც მიეცათ ნება დაესწონ კონფერენციას და თავიანთი ხმა მისცენ საერთო რჩევაში მხოლოდ განსაკუთრებით მათ შესახების საგნებისა.

სტამბოლი. ოსმალეთის მთავრობამ მოწერილობა დაუგზავნა თავის წარმომადგენელთ სამსჯელ-გარეთითხოვან სანქციონად აღსრულება ბერლინის ტრაკტატისა შესახებ მისდამი სვედრი ჯარიმის ბოლგარიისაგან და სახელმწიფო ვალისა ჩერნოგორიისაგან, სერბიასაგან და საბერძნეთისაგან იმ ადგილების ფასად, რომე-

და სულ მინდორზედ ძიებით მოგვიდიოდა ცხვარი, მაგრამ ჩვენს საბუთიანს ლაპარაკს ყურადღებას არავენ აქცევდა და გასასვლელს გზას არ გვიანებებდნენ.

მეტი ლონე არ იყო, უნდა გავსწორებოდით და ამისთვის წარუდგინეთ ბილეთები, რომელშიაც ცხვრის და ბინის მზიდავ საქონლის რიცხვი ჩაწერილი იყო, მაგრამ იმათ არ ირწმუნეს ეს ქალაქები და დათვლა მოინდომეს.

წარმოიდგინეთ რვა ათასამდე ცხვრის გათვლა, ნამეტნავედ ნამთევისა, დასუქებულისა, ან რამდენს ხანს დიქერდა და ან რამდენს ზარალს მისცემდა იმათ პატრონებს

მე წაველ უასტაეის უფროსთან, მაგრამ ყოველი საბუთი, ყოველი ლაპარაკი, თხოვნა ამოდ დარჩა: „უნდა გავთვლო!“ დაეინა იმას თითქოს სხვა სიტყვები გადავიწყებოდა.

დღე ოსმალეთში დაუთმო ამ უკანასკნელთ.

რუსეთიდან

22 იანვარს.

პეტერბურში. ხეობა, რომ გზის მინისტრი გაზაფხულზედ სამხრეთ რუსეთში მიემგზავრება ახლად გამართულის რკინის გზების დასათვლიერებულად.

უწმინდეს სინოდმა წინადადება მასცა აჩქარებს გაფრთხილდნენ, რომ კაპელსებში ცნეს ან განდეს.

განკარგულება შინაგან საქმეთა მინისტრის: რადგანაც ურსულ „Отечеств. Записки“ იქნის მგნებელ მამართულების ნიშნებს და საზიზღრად გამოეყვას აწინდელი წეს-წყობილება და ან ჭყარავს თავის თანაგრძობას სოციალურ დოქტრინებისადმი და მასთან მისს ნომერში დაბეჭდილას სტატია ნ. ნიკოლაძისა რომელშიც ნაქება ერთი საფრანგეთის გამუნართან, განცხადდა სხუებულს ურსულს მეორედ გაფრთხილება.

შალაძის თავის არჩევანი

ბაელილ კვირას, 23-ს, იყო პირველი სხდომა ახლად არჩეულ ქალაქის რჩევისა.

სულ 69 ხმოსანი მოვროდა.

დიდი მოძრაობაა ზალაში. მათურებელ საზოგადოებისათვის დანიშნული ადგილი საესეა გარეშე ხალხით.

მეთთან ხმოსნები გუნდ-გუნდ მოვროვილან აქა-იქ და ზოგან გაცხარებულნი ბაასია, ზოგან ჩურჩული, ზოგან ტკბილი საუბარი; ერთმანეთს არწმუნებენ რალაცაში, აჯერებენ, უმტკიცებენ.

შს ლაპარაკი, ჩურჩული და ბაასი,

რაკი, თხოვნა ამოდ დარჩა: „უნდა გავთვლო!“ დაეინა იმას თითქოს სხვა სიტყვები გადავიწყებოდა.

ცხვარი შეგროვდა გზაზედ, იმათ მაწყუდა ზეიდგან და ქვედგან მომავალი ურმები, ფურგონები, ტროიკები, აქლემები და წარმოუდგენელი არეულობა მოხდა. შევლანი ყვიროდნენ, ილანძებოდნენ და ჩხუბობდნენ, რადგანაც გზა შეიკრა.

მე გადავიწყვიტე, რომ ცხვარი უკან გაებრუნებინათ იქვე პატარა მინდორზედ და იქ შეეყენებინათ სანამ მლალიკეცაში, რომელიც 12 ვერსზედ მდებარეობს ბალთიდგან, ჩავიდოდი, შევატყობინებდი ამ გვარს არეულებას ბ. დელაკრუას, რომლის განკარგულებაშიაც იყო ეს გზები და რომელსაც კარგად ვიცნობდი.

რალა თქმა უნდა, სულ ქალაქის თავის არჩევანზედ არის.

მ. იან. მუმანოვის მომხრეები მატინოვის მომხრეებსა და „გზა-გაუყველეველ“ ხმოსნებს აჯერებენ, რომ ჩვენ გვიანდა მხოლოდ „გვარძობიროთ“ „წკაპარტი ვკრთ“ მატინოვსა; ამიტომ დღეს გავაშაოთო, ჰქადაგობენ ისინი, და ხეალ ისევე ამოვიჩეეთო. მაგრამ ამ ოინს მალე მიუხედნენ...

სწორედ 11 საათზე ძველმა შალაქის თავმა ბ. მატინოვმა ჩამოიკცა ჯაჭვი, დაიჭირა თავსმჯდომარის ადგილი და გამოაცხადა:

— შევლანზე პირველად ფიცის მიღებას უნდა შეუდგეთ. რადგან ყველა კათოლიკე სარწმუნოების ხმოსნები აქ ბრძანდებიან, ამიტომ ჩემის აზრით ჯერ იმათ მიიღონ ფიცი.

წამოდგნენ კათოლიკე ხმოსნები, სულ 7 კაცი და მიიღეს ფიცი თავიანთ პატრისაგან.

შემდეგ სომეხ-ზრიგორიანის სარწმუნოების ხმოსნები გამოიხმეს. მთელმა ზალამ გრიალი შექპნა.

ბოლოს დააფიცეს ექვსი კაცი მართლ-მადიდებელ სარწმუნოებისა.

სომხებს სომხურს ენაზე მიაღებინეს ფიცი, კათოლიკეთ და მართლ-მადიდებელთ—რუსულზე.

შიცის მიღების შემდეგ, რჩევამ განიხილა სამი საჩივარი, შესახებ ბ. არ. ალ. თამამშევის პ. ა. იზმილოვისა და ი. ს. ისარლოვის არჩევანზედ.

არც ერთი ამ საჩივართაგანი რჩევამ კანონიერად არ იცნო და არ შეიწყნარა.

— ახლა შალაქის თავის არჩევანს უნდა შეუდგეთო! ზამოაცხად: თავსმჯდომარემ, და ამის გამო ვთხოვთ, ჯერ ქალაქზედ დასწირეთ—თუ ვინ გასურთ კანდიდატებად.

ის იყო გამოველ უასტაეის უფროსისგან და ჩემს ვანზარხის აღსრულებში მოყვანას ვაპირებდი, როდესაც ერთი გზაზედ მოსამახურე სალდათებთაგანი მომიდგა გვერდზედ:

— მიქვენ უბრალოდ სწუხდებით, დაიწყა იმან.

— როგორ უბრალოდ?! ბავიკირვე და დავუმატე გაჯავრებულმა:—არ გვივლია თქვენს გზებზედ, არა წავგიხდენია-რა და სრულიად უსაფუძვლოდ ფულსა ვეთხოვთ... მაგასაც ხომ არ კვაყოფილდებით; გზის ქალაქებს, პრისტაეისგან მოცემულს და სახელმწიფო ბექდით დაბეჭდილსაც არ ირწმუნებით და გინდათ, ჩვენდა საზიანოდ ცხვარი გავგითვლოთ!..

— შევლანზედ კანონია, ნაჩალნიკები გვიბძანებენ...

პრებაში მოძრაობა და მღელვარე-
ბაა.

ამატუნა (ერთი მოთავეთაგანი თ.
იან. თუმანოვის პარტიისა). რადგან
მებელი ამ ზალაში ისეა დადგმული,
რომ საიდუმლოდ კენჭის ყრა არ
მოხერხდება, ამის გამო ვითხოვ, რომ
გადავღვათ კრება და ისე დავაწყუთ
სკამები და კენჭის-საყრელი ყუთები,
რომ კენჭის-ყრა დაფარული იქნეს...

ანწრუნი (აგრეთვე წინააღმდეგი
მატინოვისა). ღღეს ორმოცამდინ
ახალი ხმოსანია აქ, იმათ შორის მეც.
ზამოუტდელნი ვართ, არ ვიცით—რა
გზას დავადგეთ, ვინ ამოვიჩიოთ,—
ამის გამო მე შემომამქეს წინადადება,
რომ ერთის კვირით გადავღვათ მა-
ლაქის ოთხის არჩევანი.

რჩევამ, რალა თქმა უნდა, ამ გვარი
უსაბუთო (მეტი რა არა ვთქვამთ),
საბუთები კენჭის-ყრის გადადებისა არ
შეიწყნარა და გადაწყვიტა, ახლავე
შეუდგეთ ოთხის არჩევანსაო.

ხმოსნებს დაურიგეს ქალაქის ნა-
ჭრები თავიანთ კანდიდატების ჩასაწე-
რად.

მს ქალაქდები რომ მოაგროვეს და
დათვალეს, აღმოჩნდა, რომ ბ. მა-
ტინოვის კანდიდატობას 45 ხმა თხო-
ულობდა, თ. იან. თუმანოვისას—10,
ხოჯამინანოვისას, იხმაილოვისას და
ი. ს. ხატისოვისას თითო ხმა.

ბ. მატინოვის გარდა, ყველა კან-
დიდატებმა უარი განაცხადეს კენჭის-
ყრაზედ. ამბობენ, თ. იან. თუმანო-
ვის მომხრეების პლანი ეს იყო, რომ
იმ ღღეს გაეშაგებინათ მატინოვი
შემდეგ კვირის არჩევანზე, ვითომ ღი-
ლის თხოვნითა და მუდარით დააჯე-
რეს თ. იან. თუმანოვის კენჭის-ყრაზედ,
უყრი-
დენ კენჭს და ამოარჩევდნენ. მაგრამ
აქაც გაუშტყუნდათ ოინი:

მატინოვს ამოუვიდა 47 თეთრი
კენჭი და 21 შავი. ამ ნაირად ხელ-
ახლად არჩეულ იქნა.

ხანგრძლივი ტაშის ყრა და მილო-
ცვა ახლად არჩეულ მალაქის ოა-
ვისა.

პრება პირველ საათზე გათავდა.

— მე არა მჯერა, რომ უფროსები
გობრძანებდნენ: ხალხი აწვალათ და
ამკარად ხალხის სარგებლობის წინა-
აღმდეგ მოიქცეთ!

— შორალოდა ჯავრობთ, გარწმუ-
ნებთ! მამშვიდებდა ჩემთან მოლაპა-
რაკე რუსი, რომელსაც ამკარად ეტ-
ყოზობდა კანტანისტებისაგან იყო და
მწერლად დაეყენებინათ.

ამ ხალხს ყოველთვისინ, რალაც
განსაკუთრებით ბეჭედი აზის და საქ-
ციელი აქვს, რომელიც ათას კაცში
გამოგარჩევენებს. შერ - წასული,
წმინდა ჩაცმა, ქუდი გვერდზედ, რომ-
ლის ქვეშედგანაც ღორის ქონით გა-
პოხილი თმა მოჩანს; პირისახის გამო-
მეტყველება „ვირ-ემაკური“, საპონ-
წასმული და გაწყვბილი უღვაშები;
ლაპარაკში ცდილობენ ტკბილის სიტ-

დღიური

ოითქმის მთელი პროექტი მთავარ-
მმართველისა ძავეკასიაში მოსახდენ
რეფორმების შესახებ საყურადღებოდ
და პატივდებამი მიღებული იქმნაო
უმაღლესის მთავრობისაგან, იწერე-
ბიან გაზეთებში.

* * *
მთავარ-მმართველი 16 მომავალ
თებერვალს გამოვა პეტერბურლიდ-
მაო.

* * *
მთავარ - მმართველს ძავეკასიისა
უთხოვნი, სხვათა შორის შმალდე-
სის მთავრობისაგან, იმ მოულოდნე-
ლი ხარჯისთვის, რომელიც მუდამ
წელს სჭირდება სამხრეთ ძავეკასიიდან
ჩრდილოეთისაკენ (სტავროპოლის გუ-
ბერნიისაში) ჯარების გადაყენას, 50,000
მანეთი.

* * *
ბაზ. „ძავეკასის“ კორრესპონდენ-
ტი ღიდს მადლობას უძღვნის ბატ.
ი. ს. შარაშიძეს, რომელმაც სისრუ-
ლეში მოიყვანაო ხონელების ღიდი
ხნის წადლი და გამოითხოვა მთავ-
რობისაგან ნება-რთვა ხონში საქალე-
ბო სკოლის გახსნისაო. სულ 36 ქალი-
შვილიაო ამ ქამად ამ სკოლაში, და
რომ სადგომის სიმეგრე არა, მსურვე-
ლები კიდე ბევრნი არიანო. ძორრეს-
პონდენტი ურჩევს სკოლის გამგეთ,
სკოლის სასწავლო საგნებთ შორის
ხელთ-საქნარობა, კრა-კერვაც ისწავ-
ლებოდესო. ღასასრულ კორრესპონ-
დენტი უმაღლის აგრეთვე მუთისის
მაზრის სასალხო სკოლების ღირექ-
ტორს, რომელმაც სკოლას შესწირა
საქირო საკლასო მებელი და წიგნე-
ბიო.

* * *
იმერეთიდან მივიღეთ ვრცელი კორ-
რესპონდენცია ადგილობრივს ბო-
როტ-კაცობაზედ, ცარცვა-გლეჯაზედ.
ძორრესპონდენტი გვარწმუნებს, რომ
ხვეის-თავობს შემოდების შემდეგ არაფ-
რად შემცირებულა ავ-კაცობა იმე-
რეთშიო და სხვათა შორის იწერება
ქვემო-მოყვანილ საშუალებათა, ზო-
მებს, შესამცირებლად ამ ავ-კაცობისა:

ყვებით შეზავონ თავიანთი საუბარი
და თუ სიტყვა ველარ იზოვეს, მაშინ-
ვე შეთხოვონ, იმას მიუხედავად მოსახ-
დენია ეს სიტყვა თუ არა. მრთის
სიტყვით ჩემთან მოლაპარაკე ერთი
იმ გვარ ხასიათთაგანი იყო, რომლის
ლაპარაკი კაცს უფრო მეტად აჯავ-
რებს.

— როგორ უბრალოდა ეჯავრობ?
რას ამბობ? არ ვისვენებდი.

— სამიოდე ბატკანი აჩუქეთ და
გაგიშვებენ. ამისხნა იმან.

— სამ ბატკანს კი არა, სამ გროშს
არ მიცემს!

— როგორც გინდათ, მაგრამ ვერ
კი სჯობდა. მითხრა იმან, გახსნა კარ-
ღონის პორტსიგარი და მითაუბრა:—
არ ინებებთ?

— მადლობას მოგახსენებთ, ვუბა-

ა) შოველს სოფელში უნდა შესდ-
გეს სახელობითი სია ყველა ამ სოფ-
ლის მცხოვრებთა. სიაში აღნიშნულ
იყოს, თუ რა ქონების ანუ ხელო-
ბის არის და რითი ცხოვრობს ესა და
ეს კაცი; საზოგადოების შეხედვით რა
ყოფა ქცევის არის. ამ სახით მაზრის
უწყროსმა უნდა მტკიცედ იცოდეს
თვითთვლის თავის მაზრის კაცის
ყოფა ქცევა და მოქმედება სწორედ
ასე, როგორც კარგმა მასწავლებელმა
იცის თავისის შავირდის ყოფა ქცევა
და მეცადინეობა.

ბ.) მს სიები ყოველს მესამეს წელს
უნდა შესწორდეს; გამოკლეიულ იქმ-
ნეს, თუ ვინ როგორ შესცვალა თა-
ვისი ყოფა-ქცევა ან ხელობა.

გ.) მისაც ამ სიაში მოხსენებულ-
თაგანს თავი მიყავს ძრიელ კარგად
და თავისის კარგის ყოფა-ქცევით და
კეთილის შრომით საზოგადოებას აჩ-
ვენებს კარგ მაგალითებს, მას გამოც-
ხალს რამდენჯერმე მთელის სოფ-
ლისაგან მადლობა.

დ.) მანც ამ სიაში ჩაწერილი შე-
ნიშნულა ცუდის ყოფა-ქცევით და
შემდეგშიაც არ სცდილობს გაისწო-
როს ავრძობს ბოროტ-მოქმედებას, მას
ორჯულ გამოუცხადოს საზოგადოე-
ბაში შენიშვნა და საყვედური და შემ-
დეგშიაც თუ აღარა გაასწორებს მისს
წამხდარს ხასიათს მაშინ მოხსენდეს
უმაღლესს მთავრობას მთელის საზო-
გადოების სურვილი, რომ იგი პირი
განიდევრას მათის საზოგადოებიდან.

* * *
მიზაყილამ გვეწერენ ერთ შემადრწუ-
ნებელ ამბავს, რომელიც მომხდარა
იქ 10 იანვარს.

„მრთს ხანში-შესულ გლენ-კაცს,
სოფ. ძარდენანში მცხოვრებელს, შ.
ტ—შვილს მიჰქონდა ვირით ფიხნი
ქ. სილნალში გასასყიდლად. ამ უბე-
დურს წინ შეეყარა თავისვე ს. მცხოვ-
რებელი თ. ს. მ. თვისი მოჯამავი-
რით. ღაინახავს თუ არა ამ გლენ-
კაცს, სილნალში მიმავალს, მაშინვე
უბრძანებს მოსამსახურეს: „მიდი და
ეხლავე ის ფიხნის კონები ძირს გად-
მოუყარე და უკან გააბრუნე“. მო-
სამსახურემ მაშინვე აღასრულა „აღის“

სუხე და მწყემსს დაუძახე ცხენი მო-
ეყვანა.

— მაშ წასვლას აპირებთ? მკითხა
იმანვე.

— ღილ, პირ-და-პირ ღელაკრუას-
თან,—უნდა შევატყობინო თქვენი
საქციელი.

— მე-კი ისეთი აზრი მაქვს... ღა-
იწყო იმან.

— თქვენ არავითარი აზრი არა
გაქვსთ! შავაწყვეტინე მოთმინებიდან
გამოსულმა.

მომიყვანეს ცხენი და რა უზანგო-
ში ფეხი შევდგი სალდათი ხელ-ახლად
მომიხალხოვდა.

— მრს ბატკანს, მანც მისცემ-
ლით?.. მე შევეხვეწები, რომ გაგიმ-
ვას?

ბესმისთ!.. მიღაც ვინ იცის საიდ-
გან მოხეტებული შეეხვეწება, ისეთი-

ბრძანება, მაგრამ ძრიელ შეცუტრად.
მივიდა და კონები ხელით კარგად-
მოუყარა ძირს, ხანჯლით გაქურდა თო-
კი და დანება თავი. შ. ტ—შვილი
მიუბრუნდება ბატონის ერთგულ ყმას:
„ფიხს ჯანი გავარდეს, თოკი რაზედ
გამიქერ, ვაი-ვაგლახით ძლიეს ვიყი-
დე“—და ამ ღროს კიდევ დაჰკრავს
მოსამსახურეს ჯოხს. ასტყდება ფიც-
ხელი შეტაკება. ამ ღროს ს. მ. გად-
მოხტება ცხენიდან, მოეპარება შ.
ტ—შვილს უკანიდან, დასცემს ძირს,
შეუკრავენ ხელებს და ყინვაზე ტენს
დაანთხევენებენ. შ. ტ—შვილმა იქა-
ვე სული განუტევა. შესდგა გამოძიე-
ბა ამ საქმის გამო, მაგრამ, აი, ეს
ათი ღღე გადის და ჯერ არა ამბავი
არ ისმის“.

* * *
ამ ქამად მალაქში აი რა თვსებია:
ფქეილი ფუთი ექესი აბაზილამ რვა
აბაზამდე; გამომცხვარი პური გირვან-
ქა თეთრი—შაური, თალხი—ოთხი
კაპიკი; ხორცი ძროხისა, ცხვრისა და
ღორისა გირვ.—ორი შაური; ერბო
გირვანქა—შვიდ შაურილამ ორ აბა-
ზამდე; კარაქი სამ აბაზ-უზალთუნადამ
მანეთამდე; ზეთი გირვანქა — ხუთი
შაური; ზეთის ხილი გირვ.—აბაზილამ
ექვს შაურამდე; ღობიო გირვ.—შაუ-
რი; კარტოფილი ფუთი — მანეთი;
თევზეულობა: გირვანქა ღოში—ორი
აბაზი; ზურგიელი—ათი შაური; ორა-
გული დამარილებული—ხუთი შაური,
ახალი—შვიდი შაური; შამია წყვილი
ორ აბაზილამ სამ აბაზ-უზალთუნამდე;
ხიზილალა გირვ.—სამ აბაზ-უზალთუ-
ნი; კვერციბი ათი-თერთმეტი—აბაზამდე;
შეშა ურემი—ორ მანეთილამ შვიდ
მანეთამდე; ნავთი გირვ.—ექესი კა-
პიკი.)

„დროების“ კორრესპონდენცია

სპანეთი, 9 იანვარს. 13 დეკემბერს
1882 წელსა მობრძანდა ღიდ თოველში
ბატ. ჩენი პრისტავი შტაბს-კაპიტანი
მარჯანი და პლალოჩინი სვანეთისა
დეკანოზი იოსებ შაწაძე სოფელსა
შშკულს, რომელიც არის პირველი
საზოგადოება სვანეთის სამხრისტავოში

ვე მოხეტებულს, რომ მშვიდობიანი
კაცი, საქმებედ მიმავალი, რომელსაც
ყველა საქირო ქალაქდები მზათა აქვს
სახემწიფოა გზაზედ გამიშვას! „ღმერ-
თო ჩემო! სადა ვარ“? მთაქრობდი იმ
წუთებში და ანგარიში ვერ მიმეცა
ჩემის თავისთვის.

— მაი, მიცეთ, მაგ ძალღებსა და
აქ ნულარ მოგვეიანდებით? მითხრა
სვიმონამ.

— არას ღროს. შუპასუხე და დაუ-
მატე:—ერთხელ მაინც უნდათ გაჩე-
ვა მაგ მცარცველებს!

სვიმონამ ჩაიციწა და მიპასუხა:

— ბარემ, თუ-კი გაჩევევიან.

— მაშ რას იქმენ, როდესაც საყ-
ვედური მოუეთ?

— ზასტავის უფროსად სულ ხომ
ღე ღიპიანი არ იქნების? სანამ დაე-

და უმახლობელესი ლეჩხუმის მარა-
ზე. ამ დღისათვის იყო აქ ყრილობა
სოფლებებისა, რომელთაც ბ. პრის-
ტავმა მიმართა სხვათა შორის შემდე-
გის სიტყვებით:

„მკვნი, ჩემო საყვარელო ძმებო,
მე ვგონებ, სრული დარწმუნებული
უნდა იყვნეთ მაზედ, რომ თქვენთვის
ცუდი არ მინდოდეს, ამისათვის საჭი-
როდა ვრაცხ, რომ ზოგიერთი ცუდი
ჩვეულება იქმნეს თქვენში მოშლი-
ლი. დრო არის ახლა იმისათნა, რომ
უნდა გესმოდესთ რამე, უნდა ფიქ-
რობდეთ თქვენ-თქვენი შეილებს
აღზრდისათვის; ყოველი ქვეყნები და-
წინაურდენ და თქვენ ისევ თქვენ
ძველ მდგომარეობას ადგინართ, ახსე-
ნეთ ლმერთ, გაუშვით ცუდი და
მოგვიდოთ კარგს ხელი...“

ამ შემთხვევით მოიშალა პრისტა-
ვის მარჯანოვისაგან სამი კარგი სამ-
ძიმო საქმე: პირველი—ნაჭკვლასში (ნა-
ჭკვლაში არის საქმროსაგან მიცემული
სასძლოს მშობლებთანმი საქონლით
ორას ანუ სამას მანეთამდე და რა-
დესაც ქალი შეიქნება გასათხოვარი,
მაშინ ან აღარ მიყვება საქმროს და
ან თუ წაჰყვია, უნდა გამოექცეს ქმარს
რამოდენიმე ხნის შემდეგ, მეორე ქმა-
რი დაიწყებს საჩივარს ნაჭკვლასის და-
ბრუნების თაობაზე, ასე რომ ამ ნაჭ-
კვლასის დაბრუნებაზე ბევრი უბედუ-
რება ხდება სევანეთში—კაცის კვლა
და ჩეხა).

მეორე ცუდი ჩვეულება სევანებისა
მასში მდგომარეობდა, რომ პატარაებს
აკვანშივე ანიშენინებდენ და რა-
გორც წამოიზღებოდენ ხშირად შეი-
ძლებოდა ან ქალი გამოასულიყოს
მანინჯი და ან კაცი; ამისთვის, რაკი
ერთ ერთი მხარე განდრკობოდა და
არ შაირთავდა, დაყრდენდენ და უნ-
და ამოეწყვიტათ ერთმანეთი,—მე-
ტადრე ვაჟის მხრით მშობელი უფრო
იყო დახატული ამ საქმეში, რადგან
დანიშენისათნავე ვაჟის მხარეს უნდა
მიეცა ნიშნად ერთი ან ორი ხარი;
შაიქნებოდა საჩივარი და ვაჟის მხარის
მშობელი სულ სარგებლით წაიყვან-
და საქონელს.

ბრუნდებით „ცხა“ მოვა და ისიც ვგ-
რე მოიქცევა.

— შენ, რომ ყური გიგდოს კაცმა,
ქვეყანა სულ ავაზაკებით არის გაშე-
ბული! წარმოუსტკეი უკმაყოფილოდ.

— არა, ავაზაკებით-კი არა და
უსამართლოებით-კი არის... მაგრამ,
აი, რაი გითხრა... თუ არ დაგიშლია,
აი, წყალზედ გავადეთ და გზას სულ
ავცდებით.

— რას უბნობ ბიჭა! მაერია ჩვენს
ლაპარაკში მეორე მწყემსი.— შარშან,
ზღვზედ ავედით, ჯარიახზედ გავიარეთ
და ისე ჩავედით ძაუგს, რომ სახემწი-
ფო გზა თვალთაც არ გვინახავს,
მაგრამ იქ-კი ყაზახები დაგვწიეს და
დამეტებით წავგართვის.

— როგორ?... სახემწიფო გზაზედ
სულ არ გავივლიათ და ფული ისე
გამოგართვის? მკითხე გაშტერებით.

მესამე ჩვეულება მოიპოა კიდევ
მთელს სევანეთში, სადაც ამისთანა ლა-
რიბი ხალხი არის და მასთან ზარმა-
ციც, ყოველ კვირაში დადებული
უქმად პარასკევი და შაბათი. ამ
დღეებში ყველამ უნდა იმუშაოს
უსათუოდ.

ამ სამი მუხლის მოშლა არის შე-
ძლებელი სოფლის „პრიგოვორებით“
და მაშინვე ჩაბარებული მამასახლისი-
სადმი. მინც იქნება ამ პრიგოვორე-
ბის“ დამრღვევი ესე იგი ნაჭკვლასის
ამლები და მიმცემიც ორივე მხარე
იხდის ჯარიმას ას-ას მანეთს სასარ-
გებლოდ სოფლის საზოგადოებისა;
მეორე—ყმაწვილების დამნიშნელის
მშობლები ორივე მხარე იხდის სა-
ზოგადოების სასარგებლოდ ხუთ-ხუთ
თუმას; მესამე—ვინც არ იმუშავენს
პარასკეობით დი შაბათობით, ნაბძა-
ნებია პრისტავის მარჯანოვისაგან, მა-
მასახლისებმა უნდა შეადგინონ ამითი
სია და წარუდგინონ ბ. მარჯანოვს,
რომელიც გაზაფხულისათნენ მათ გა-
მოიყვანს სახელმწიფო გზის სამუშაოდ
პარასკევ და შაბათობით.

უნდა მოგახსენოთ, რომ ეს სრუ-
ლი სამადლობელი საქმე მოხდა ჩვენ
სევანეთში ბ. მარჯანოვის განკარ-
გულებით, ლმერთა ესთხოვ დასცა-
ლებოდეს ამას ამ გვარი საქმეების
კეთილად წაყვანა და ჩვენც მოგვეცეს
მით სალაგათი.

ს. მუყალის მღვდელი
გიორგი მარჯანისი.

ნარკვი

ხალხის სიტყვირების მასალად

ზემო-იმერეთში, შორაპნის მაზ-
რაში შეკრებილი გამოცანები.

- 1) კამსი კუმსი კამსაწასა, ნადირბოს და სჭამს არასა.
- 2) ხოთხოთა დახოთხოთა, გარს შემოსისა ქაქცოცა, არც იყო მისი შეი-
ლები, არც მისი შვილის-შვილები.
- 3) ვნასე სახლი დიდებუელი, ჩვენთვის
ღვთისგან მოცემული შიგ შეფე წვეს გან-

— ისე, სპას-ანგელოზის მადლომა.

მე ეს შემთხვევა არა მჯეროდა იმ
ხნამდინ, სანამ შემდეგმა მაგალითებ-
მა არ დამარწმუნეს*).

მულით მინდოდა სვიმონას ჩჩევა
მიმელო და ამ უსამართლობაშიაც
დავრწმუნებულიყ ვ, მაგრამ სამწუხა-
როდ ხალხისგან გაკეთებული ხიდი
იქაურს ინჟინერს ნ. ჩაენგრეინებინა
და წყალი-კი გასასვლელად მეტად
ღიდი იყო. ამისთვის ისევ მლადიკე-
კავისკენ გავემართე, როდესაც ბალო-
თას გრიალი მოიტანა გამალებულმა

* რამდენიმე მწყემსები გადასულიყ-
ნენ „სამებაზედ“, სოფლის ადგილებში
გასავლელად ერთი თუმანი მისცეს და
გზის საწვადი მინც წაართვის. მავისთა-
ნავე მაგალითები ანანურის წასტავსედ
მოხდა.

სვეებით, სტავრა დიდი შემოსილი, თავ-
შიშველი მსასურბუნ, ორდანოს სმით
დაძმოსილი.

- 4) ერთი რამე სულელო სადრისა უკან
გალობდა, შავი მასარა მოესხა კოჭე-
საც არ უფარავდა.
- 5) ძალად სერზე გამდგარიყო დიდი
ურუმბერა, კუდიო ზირჟვანსა იწერდა,
დმერთმა არ უშველა.
- 6) აწივი წივის, კოდანას თავი ტვი-
ვის, დიდი მეფე გადმოდგარა, ნიფსავ
ხსნდელი კავის.
- 7) ატა-ტომარა, მატა-ტომარა, სა-
ხელს რომ გეტყვი გაგას მიტომ არა.
- 8) შევხედე და შავი იყო, მივედი და
მკვლანი იყო, უურბზე ხელი წავკვლე,
ნაწესანი ამოიღო.
- 9) გაცხედ უმად განენდო, ჯერ წლის
არ გამსდარა.
- 10) ერთს რამე უსუფლას ხმა მიუ-
გავს გაკახსა, შენ ამას ვერ გამოიწობ,
ხუ დაიწყებ ლაყლასა.
- 11) ქალი ივდა ტანტასუდა, ცრემლს
იფრდა კალთასუდა.
- 12) ტუეში დავიბადე, ტუეში გავი-
ზარდე, მინდვრად გამოვედი, დიდი და-
ვიბასე.
- 13) ერთს მდებარე ადგილსა ერთი
რამე განმი დეკსა, მოწოდებას ვერ გი-
მალვით, თვით აღიწყეს მოსულის დე-
სა.
- 14) ბერია, მოლახონსა ჰგავს ტუე-
შიდა დაუფდებულსა, თითო სუეეკას
დაწყებს სულსა და დაბადებულსა.
- 15) ერთი რამ არის წითელი, ძირი-
გან ამოსულია, ძელისა აქვს გუბო ზე-
რული, აწსით გადასულია, რასაც ნა-
სავს, ის იკითხავს, ღვთისგან ეგრეთა
სრულია, ავი და კარგი მისგან სჭინს,
ვინც ამ სოფელს მოსულია.

კალიაკამ რომლიდგანაც გადმოხტა
ბ. დელაკრუა.

მე მივედ იმასთან აუხსენ ჩემი გა-
კირეება, რომლისთვისაც დასტუქსა
ზასტავის უფროსი და სხვათა შორის
უთხრა:

— მოწყალეო ხელმწიფე, გარჩევა
უნდა იცოდეთ, გარჩევა!.. შევლა ხომ
ერთი არ არის?

მე გარჩევას-კი არა სამართალს ვი-
თხოვდი და ამისთვის უთხრა:

— ბატონო პალკოენიკო! მე გარ-
ჩევას და ჩემს პირადს შემწვობას-კი
არ ვითხოვ, მე მინდა კანონიერად
მომექცნენ.

— მკვენც ახირებული ხართ, მი-
ვიღე პასუხად:—თქვენ და უბრალო
„გლენუტებს“ ერთ გვარად ხომ ვერ
მოგვექცევით?

„მართებლობის მოამბეში“ კვითხუ-
ლობთ შემდეგ ცნობებს: წინსწილად წლის
ურუნალ-გაზეთებზე დაწესდა...

მთელს რუსეთის იმპერიაში, რა-
გორც სხანს ამ გაზეთიდან, გამოდიოდა
შვიდას სამოცდა-თექვსმეტი სხვა-და-სხვა
დრო გამოშვებითი გამოცემანი: ამითგან
რუსეთში—შეტყობურდში გამოდიოდა ას-
ოთხმოცდა-ჩვიდმეტი გამოცემა და მოს-
კოვში—სამოცდა-თუთსმეტი. შეტყობურ-
დში გამოდიოდა ყოველ დღე ცხრამეტი
გაზეთი და მოსკოვში თორმეტი. კვი-
რის გაზეთი გამოდიოდა ყოველ დღე
შეტყობურდში თუთსმეტი და მოსკოვში
ექვსი. თვიურად ურუნალი გამოდიოდა შე-
ტყობურდში სამოცდა-სამი და მოსკოვ-
ში ოცდა-ორი. კვირის ურუნალი გამო-
დიოდა შეტყობურდში ოცდა-თოთსმეტი
და მოსკოვში ათი. ამ ურუნალ გაზეთე-
ბის რიცხვი ას-ოთხმოცდა-ცხრამეტი გა-
მოცემას გამოდიოდა კერძო ზირებისგან
თავიანთ საშუალებით და სამოცდა-ცხრა-
მეტი მართებლობის დახმარებით.

ზრუნისთვის ქალაქებში გამოდის ურ-
უნალ-გაზეთები: ვარშავაში სამოცდა-
ცხრამეტი, ჭელსინგოფარში ოცდა-თექვს-
მეტი; რიგში ოცდა-სამი, ტუილისში
ოცდა-ერთი, კიევიში ოცი, ადესაში ცხრა-
მეტი, ვაზანში და ხარკოვში თერთმეტ-
თერთმეტი; სხვა ქალაქებში ზოგან ექვ-
სი, ზოგან ოთხი, ზოგან სამი და ზო-
გან ერთი.

შეტყობურდში მსოფლად ერთი გაზე-
თი იბეჭდება სამოცდა-თერთმეტი ათა-
სი ეჭმელისარი. რვა გაზეთი ოცი-ათა-
სიდან ოცდა-სუთ ათასმდე. დახარჩენე-
ბი კი ხუთასიდან-ათას-ათას ეჭმელისა-
რამდისინ.

შემო მოყვანოდა გაზეთების რიცხვი:
რუსულ ენაზე გამოდის ორას სამოცდა-
სუთი, პოლშურ ენაზე—ოთხმოცი, შვე-
დურ ენაზე—ოცდა-ცხრამეტი, ფინურ
ენაზე—ორმოცდა-სამი, ნემცურ ენაზე—
ოცდა-თექვსმეტი ლატვიის ენაზე—ცა-
მეტი, ესტონის ენაზე—ათი, სომხურ
ენაზე—ცხრა, ქართულს ენაზე ოთხი ფრან-
ცურულ და თათრულ ენაზე—ორ-ორი.

— ამ შემთხვევაში ვგონებ განურ-
ჩველად უნდა მოგვექცეთ... პანონის-
თვის ერთნი უნდა ვიყვნეთ.

— ილაპარაკეთ რამდენიც გინდათ,
ვგ თავის დღეში არ მოხდება! ჩაიქ-
ნია თავი.

ჩვენი ლაპარაკი კიდევ შორს გაგ-
ძელდა და გათავდა იმით, რომ ზას-
ტავის ხარჯი სრულიად არ გამოგ-
ვართვის, თუმცა ყოველი ღონის ძი-
ებით ვცდილობდი კანონიერად მო-
მეცვოდნენ.

შავედით ამ ადგილსაც და ჩავედით
ძაუგის მინდორზედ სადაც ქალაქის
ს-ძოვრებია მოჩუარადრებთან უნდა
გვექონოდა საქმე.

ს. მახსუბარძე.
(გაგმელებს)

განცხადებანი

საჭირო ნივთები ავდრისგან, თოვლისგან და სინდისგან: მაკინტოშები (ავდარ ხაუსწველი წამოსასხამები). კრავები, ცოცხები, ხაღინები, ღვინის ფუჭაიები, შალის ჩუქები, დრაფი და სხვ.

ინგლისის მალაზიაში, ანტონის ქარვასლაში. (10-9)

„იველი“

პართული სალიტერატურო და საპოლიტიკო ჟურნალი

1883 წელში

გამოვა იმავე პროგრამით, სივრცით და მიმართულებით, როგორც აქამდის გამოდიოდა, და ახლის თანამშრომელების დახმარებით.

შასი წლიურის გამოცემისა—8 მ., ნახევარ წლისა—4 მ. და 50 კ., სამი თვისა—2 მ. და 50 კ., ცალკე ნომრისა—1 მან.

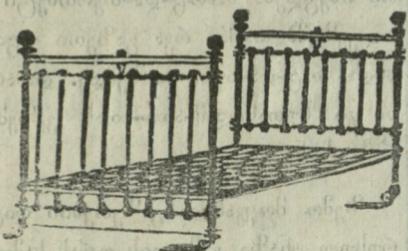
ხელის-მოწერა მიიღება ტფილისში—მხოლოდ რედაქციაში, ანდრეევსკის ქუჩაზე, № 14.

ზარევე მცხოვრებელთ შეუძლიანთ დაიბარონ ყურნალი ამ აღწერით:

Въ Тифлисѣ. Въ редакцію грузинскаго журнала «Ивели».

რედაქტორი და გამომცემი მის. გურგენიძე.

ინგლისური რკინის კრავილები

ერთ საწოლსანი 8 მ. და ორ საწოლსანი 14 მ., ღვინები გატენილი ზღვის ბალახით 5-დგან—9 მან. ინგლისურ მალაზიაში. იქვე ისეიდება 25% იაფათ სანამ სსვგან სადმე: ჭურჭელი, დანა-ჩანგალი, ვაჭხები, ფადნოსები, გლიტეები, საფანგები, რკინის კალმები, ქაღალდი, ნიბები, რეკალკერები, თოფები, კაცისა და ქალის უნაგირები, ალბომები, ვლენკები, ჩაი 1-დის სარისისა. (100-9)

ლოპტორი მელიტინისა და აკადემიკოსი ი. ბ. მელიტოვი სწამლობს დედაკაცების და ყმაწვილების ავადმყოფობას. ავადმყოფებს მიიღებს ყოველ დღით 9 1/2—11 საათამდინ. (3-2)

Вышла въ свѣтъ книга: СВЯТЫЙ СВЯТОЙ ПРИ ПЕТРѢ ВЕЛИКОМЪ ВЪ ЕГО ОТНОШЕНІИ КЪ ПРАВИТ. СЕНАТУ. Историческое изслѣдованіе О. Жорданія. Цѣна 1 р. 50 к. За пересылку прилагается 20 к. Продаётся въ книжномъ магазинѣ Грикурова. (10-10)

ინგლისის პალაზია

Maison de confiance

საქონელი	ნა—1—10	კ. შაქრის ნა—1—40
— — —	— — —1—20	— — —1—60
— — —	— — —1—40	— — —1—80
— — —	— — —1—60	— — —2—
— — —	— — —1—80	— — —2—50
საუკეთესო	— — —2—	— — —3—

იქვე ისეიდება სხვა საქონელიც: თოფები, რეკალკერები, კრაოტები, ქურჭელი, ჩაიდნები, გასაღებები, დანები, კოვხები, ტაშტები, კალმები, ქაღალდი, შოკოლადი, კაკაო, კანფეტები, მურაბები, მაგნეზია, უნაგირე-

ბი, კლიონკა, წინდები—კაცის და ქალის, ხელ-სახოცები, მაკინტოშინ კალენკორი—სულ ყველაფერი 25, დამ 50 პროცენტით უფრო იაფად ვიდრე სხვა რომელიმე მალაზიაში. შინც ქალაქს გარედამ 25 მანეთი-დამ 1,000 მანეთამდინ საქონელს გასაწერს, გასაგზავნს არაფერს არ ინდას. (100-31)

დაიბეჭდა და ისეიდება შრ. ჩარკვიანის ქართული წიგნის მალაზიაში

ეროზა

ოხზ. ნ. ნიკოლაძის
ბამოცემული
წ. ჭიჭინაძისგან
შასი 15 კა.

გაფრთხილება.

დიდი და საქვეურო წარმატება ჩვენი საწმენდი მასისა

Universat-Metall-Putz-Pomade

მიუხედავად არ გადაწხა ბეჭდისაგან, სხვა-და-სხვა სემოგო-ფანტაზიური სახელებით, რომლებიც სრულიად არ ვარგანს, ანამდ თუ ასრულებენ თავიანთ მნიშვნელობას, ანამდ აფუჭებენ იმ საგანს, რომელსაც გასწმენდამთ გადაკეთებული მასითა; წასმის შემდეგ აჩვენებს სასებს და დრინან და აფუჭებენ საგნებს. ეს მანებელი გადაკეთებული მასები არიან შედგენილი დაფუჭებული აგურისგან ანუ სიფისაგან, (რომლებიც შეგიძლიანთ იგრძნოთ თითქმის წასმის დროს) არეულნი არიან—ამაჰქმელ სიმკვებეში (въ Ёдкихъ кислотахъ), ესე იგი: მყარს სიმკვებეში (шавелевая кислота), გოგინდისა ან შაქრის და მიმტეხული აქეთ წითელი საღებავი, რომ ფერით მასიც მიჰხამონ ჩვენ გამხენილ შესავეულ მასას. მხმარებელთ ჩვენი მასისა, რომელიც არის გამოგონილი და შესავეული განსაკუთრებით ჩვენ სიმეორ შენობაში, რომ არ იყვნენ შედგომილი ჩვენ წინადადე მიჯაჭვით მათ ყურადღებას ამ შემონახვასა, რომელიც ნასატი უნდა იყოს ყოველ ჩვენი მასის კარობის თავედ.

სიმეორ-ტენიური ინსტიტუტი ადალბერტ ფოლტი და კამპ. ბერლინი. სამსრეთი რუსეთისათვის და გავაზისათვის ეს მასი არის მარტო გრანდის საქონლის ოპტოვის მმ. შეტრავიის სკვადში ოდესში, რომლებთანაც უძირხილესდა გოსოვთ მსურველებს მიჰმართოთ თქვენის თხოვნით. შენიშვნა: სამსდრო მინისტრის ბრძანებით მიწერილია სუვევლ ვარების ნაწილებში ინმარონ ეს მასი. (2-2)

ბიბლიოგრაფიული განცხადება.

სახელმძღვანელო რუსული ენისა ქართულათვის, შედგენილი გ. კალანდარიშვილის მიერ, მეშვიდე გამოცემა, შეცვლილი და დამატებული იაკობ გოგუბაშვილისაგან, დაიბეჭდა ხმის ასამაღლებელი ნიშნებით (съ удареніями) და ისეიდება გამომცემლის ზაქარია შოქოროვი წიგნის მალაზიაში გუგის სიდის ყურთან. შასი ათი შაური. გინც იყიდის ერთად ნაღდს ფულზედ ოცსა ან მეტს ეგზემპლარსა, წიგნი დაეთმობა ცნსა შაურათა. ვისაც უღიანი წიგნი სურს, ამ ფასს უნდა დაუმატოს სამი შაური. გრაჟეროვის მალაზიაშივე ისეიდება ყოველ გვარი სხელმძღვანელო ქართული, რუსული, სომხური და თათრული. გარე-ქალაქებიდან და ადგილებიდან ყოველ გვარს დაბარებულებს მალაზია ასრულებს დაუგვიანებლავ.

ბუნების ძარი, ანუ ყრმათათვის საკითხავი წიგნი უძრვსს გლასებში სსმარებელი, შედგენილი ი. გოგუბაშვილისაგან, დაიბეჭდა მეოთხე შეცვლილი გამოცემა და ისეიდება გრაჟეროვის წიგნის მალაზიაში, გუგის სიდის ყურთან. ფასი თხუთმეტი შაური. სასწავლებლებს და კემოპირებს, რომლებიც იყიდიან ნაღდს ფულზედ ერთად თხუთმეტს ეგზემპლარსა, ანუ მომეტეხულსა, დაეთმობა ეგზემპლარი თოთხმეტ შაურად; გინც ორმოც-და-ათს ეგზემპლარს იყიდის, წიგნი მიეცემა ცამეტ შაურად. ვდისათვის უნდა დაემატოს სამი შაური.

კარტა სმარტოველოსი, მეორე შეცვებული გამოცემა; ისეიდება იმავე მალაზიაში. ფასი სამი აბაზი; გინც ათს ეგზემპლარს იყიდის, კარტა მიეცემა თერთმეტ შაურად, ოცი ეგზემპლარის მიედეკლს—ათს შაურად.

ინგლისის მალაზიაში

ზღვის ბალახი 2 მანეთი 40 კ.; ვინც იყიდის ერთდ—მეცხრამეტს (9 ფუთამდე) დაეთმობა 2 მ. 20 კ. ფუთი.

იქვე: ფარები—30 კ-დამ, საჩიები—35 კ., 100 ნემსი—8 კ., პატაუკი—20 კ., კანფეტები, პარაშოკი (ბორაკს) თეთრეულის სარეცხავად, საეკიმო ქალაღლი ვატერ-კლოზეტისათვის, თაფლის სანთლები 32 კ. ინგლ. გირვი, მაკინტოშები 6 მანეთიდან და სხვ. და სხვ. (10-7)

დაიბეჭდა და გამოვიდა ახალი სომხური წიგნი

მწვემის სტვირი

ლამაზი, სიბლამაზი და ზღაპრები ცნობის-მოყვარე ყრმათათვის სკვალაში და შინ საკითხავად ადაინდისა გამოცემა გ. მ. შავრდღვის გასევის საგვანტოსი. ფასი ერთი აბაზი

დაიბეჭდა და ისეიდება გრ. ჩარკვიანის ქართული წიგნის მალაზიაში დედა და შვილი და რამდენიმე ლამაზი თ. ილია ჭავჭავაძისა. წ. ჭიჭინაძისგან გამოცემული შასი 15 კა.

დაიბეჭდა და ისეიდება გ. ჩარკვიანის წიგნის მალაზიაში. სალაშური № 1. გამოცემის წ. ჭიჭინაძისგან. ფასი 25 კა.

ბამცია

საკვებავ სორაგეულებათა, რომელნიც იყიდებიან თფილისის ბაზრებში, ეუქნებში და დატარებთ 16 იანვრიდან 1 თებერვამდის. ბამოცემარი პური: ხორბლის ფქვილის პირველის ხარისხის—1 გირ. 5 კ. მეორის —1 გირ. 3 1/2 მესამის —1 გირ. — იმავე ფქვილ. თორნეში გამომცემარი: პირველის ხარისხის—1 გირ. 5 კ. მეორის —1 გირ. 4 კ. ჭვარის-მამის პური: პირველ ხარისხის ლავაში 1 გირ. 5 კ. მეორის —1 გირ. 4 1/2 მესამის —1 გირ. 4 კ. ძროხის ხორცი: პირველის ხარისხის —1 გირ. 10 კ. მეორის —1 გირ. 9 კ. სუკი — —1 გირ. 16 კ. ცხვრის ხორცი 1 გირ. 10 კ. ლორის ხორცი: პირველი ხარისხის —1 გირ. 10 კ. მეორის —1 გირ. —